

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnizna plačana v gotovini
Abb. postale i gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 77 (9382)

TRST, četrtek, 1. aprila 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Dobrodo» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

300 MILIJARD ZA IZVAJANJE GOSPODARSKEGA DELA OSIMSKEGA DOGOVORA

Vlada odobrila osnutek za ratifikacijo sporazumov med Italijo in Jugoslavijo

Na seji vlade je predsednik deželne odbora Furlanije-Juljske krajine Comelli opozoril na nujnost odobritve zakonov o globalni zaščiti Slovencev - Tudi tržaška KD ugotavlja, da bodo po formalni ratifikaciji sporazuma uveljavljene obveze glede globalne zaštite Slovencev

RIM, 31. — Italijanska vlada, ki ji predseduje Aldo Moro, je na svoji sinočnji seji odobrila zakonski osnutek o ratifikaciji italijansko-jugoslovanskega sporazuma iz Osimca s posebnim poudarkom na gospodarskem sodelovanju. Ta zakonski osnutek bo sedaj vlada predložila zbornicam v odobritve.

Besedilo osnutka zakona o ratifikaciji sporazuma se ni znano, pač pa se je izvedelo, da je vlada izdelala še drug predlog, po katerem bo s 300 milijardami lir financirala infrastrukturo in druge gospodarske obveznosti. Specifično bo ta denar služil — kot pojasnjujeta v svoji sporočilni vodstvo tržaška KD in poslanec Belci — za avtocestne povezave z industrijsko cono na Krasu, za urbanizacijo tega področja, za urejanje vodnih virov, za odškodnino za «zapuščenim» in za pokojniškim sporazumi med državama. Poleg tega pa naj bi del tega denarja namenili drugim gospodar-

stvenim pobudam v «širši korist obmejnega prebivalstva». Zakonske osnutke je vladi orisal zunanji minister Mariano Rumor, pred njihovo odobritvijo pa je spregovoril tudi predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine odv. Antonio Comelli. Med drugim je Comelli opozoril vlado, da mora v okviru nedavnega sporazuma med sosedama načeti in rešiti v ustreznih oblikah dve posebni vprašanji. Prvo zadeva odobritev aktov notranje zakonodaje, ki naj zagotovijo boljšo zaščito slovenske manjšine, ki živi v Furlaniji-Juljski krajini. Drugo vprašanje pa zadeva dopolnitev avtoceste Videm - Trbiž, ki je življenjskega po-

mena za tržaško pristanišče in gospodarsko sodelovanje z vzhodnimi državami Evrope.

Po seji vlade je Comelli izrekel svoje zadovoljstvo in zadovoljstvo celotne dežele, ker je vlada pokazala pripravljenost in dobro voljo za čimprejšnjo in konkretno izvajanje osimskega sporazuma, predvsem kar zadeva gospodarsko sodelovanje, kar je življenjskega pomena za Trst in celotno deželno območje.

Finansiranje s 300 milijardami lir je v tem okviru pomembno jamstvo, da bodo dogovorjene infrastrukture in gospodarske pobude na italijanski strani meje uresničene v sprejemljivem roku, komaj bo formalni odobritvi sledila še ureditev tehnične zakonodaje.

Se posebno je Comelli poudaril pomen dejstva, da bo dežela Furlanija-Juljska krajina, skladno s 47.

členom posebnega statuta, prehodnica na posvetovanje vsakega krat, ko bo vlada morala odobriti ratifikacijo pooblaščenih tehničnih, finančnih in fiskalnih odloke, ki bodo omogočili izvajanje vseh delov sporazuma.

Dejstvo, da je vlada odobrila zakonski osnutek o ratifikaciji italijansko-jugoslovanskega sporazuma, je poizkus, da se tržaška KD, ki meni, da je to «prva uresničena obveza», ki omogoča uresničitev vseh ostalih obvez, predvsem onih, ki zadevajo infrastrukturo in gospodarsko sodelovanje.

To potrjuje obveze predsednika Mora in ministra Rumorja — nadaljuje tržaška KD — da želi italijanska država nuditi Trstu in državi vse potrebne instrumente za uresničevanje njune mednarodne vloge.

Se posebej izraža KD zadovoljstvo, da si je vlada pridržala pravico, da financira s posebnimi odloki železnica, lučka, cestna in druga dela, ki jih sicer sporazumi ne predvidevajo, a so bistveni za gospodarski razvoj našega območja v katerem naj uresničenje industrijske cone na Krasu spremlja krepitev tržaške luke.

V svojem tiskovnem sporočilu se tržaška KD nato letveta tudi vprašanja obvez do slovenske narodne skupnosti v Italiji.

«Po izmenjavi ratifikacije med Italijo in Jugoslavijo in trenutku, ko bo sporazum stopil v veljavo, bodo uveljavljene preko predvidenih aktov notranje zakonodaje tudi obveze v zvezi z globalno zaščito slovenske etnične skupine v Italiji.»

V zaključku svojega sporočila podurja tržaška KD, da se obvezuje, da bo nadaljevala pobudo za čim boljše uresničenje sporazumov, ki so neobhodno potrebno sredstvo za napredovanje politike miru in razvoja obmejnega območja.

Poslanec Corrado Belci (KD), ki je tudi osebo sledi pripravi zakonskih osnutkov o ratifikaciji osimskega sporazuma, poudarja, da osnutki ne zavirajo zgolj formalne ratifikacije, pač pa predstavljajo «širšo in popolnejše sredstvo, ki bo preko nadaljnjih zakonih dekretov uresničilo sporazum v njegovem gospodarskem delu in glede infrastrukture, ki so potrebne Trstu, Gorici, celotni deželi v tej novi razvojni fazi mednarodnega sodelovanja».

«Gre za fazo življenjskega pomena», nadaljuje Belci, «za bodočnost Trsta, Furlanije-Juljske krajine in obenem velikega pomena za razvoj odnosov med Italijo in Jugoslavijo v sprejela v zadovoljstvo».

Jugoslovanski zunanji minister je na popoldanski tiskovni konferenci govoril tudi o jugoslovanskih stališčih do mnogih aktualnih mednarodnih vprašanj ter o dejavnosti neuvrščenih držav, kar zadeva Titov obisk na Švedskem, pa je kot najbolj konkreten rezultat navedel dogovor o pospešitvi sodelovanja na vseh področjih, na političnem, gospodarskem, znanstvenem in tehničnem in kulturnem.

Jugoslovanski predsednik, ki bo jutri končal uradni obisk v Stockholmu in se vrnil v Beograd, je danes popoldne sprejel tudi predstavnike jugoslovanskih delavcev, ki so začasno zaposleni na Švedskem, medtem ko so se člani jugoslovanske delegacije pogovarjali s švedskimi predstavniki. Član predsedstva Jugoslavije Fadil Hodža je imel pogovor s predsednikom parlamenta Hanriem Allardom, članka zveznega izvršnega sveta Mara Radić pa je razpravljala z ministrom za industrijo in rudarstvo Runjem Johansonom.

Sicilski potresenci v Rimu

Prebivalci doline Belice, na Siciliji, ki jih je pred leti prizadel potres in se danes čakajo na vrnitev v lastne hiše, so demonstrirali po rimskih ulicah. Delegacija je sprejel tudi predsednik vlade Moro, na kar je vlada na svoji seji odobrila ukrepe, po kateri bo vlada zgradila hiše potresencem, ki živijo v barakah.

Italijanska vlada je sinoči odobrila zakonski osnutek za ratifikacijo sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. S tem v zvezi je vlada dodelila 300 milijard lir prispevka za uresničitev gospodarskega dela dogovora, predvsem javnih del, infrastruktur in podobno. Seje vlade se je udeležil tudi predsednik deželne odbora Furlanije-Juljske krajine Comelli, ki je vlado opozoril na nujnost čimprejšnje odobritve zakonov za globalno zaščito Slovencev. S tem v zvezi je tržaška KD objavila sporočilo, v katerem pojasnjuje, da bodo obveze glede zaštite Slovencev sprejete takoj po izmenjavi aktov o ratifikaciji.

DANES

O osimskem sporazumu je v Trstu govoril tudi predsednik «Confindustrie» odv. Gianni Agnelli, ki je dejal, da dajejo sporazumi o mednarodnem sodelovanju nove možnosti Trstu, da ni bila glavna naloga Einsatzkomanda deportiranje Židov pač pa zaplenba njihovih premoženj.

V deželnem svetu je odv. Mizzau sporočil, da je vidensko šolsko skrbništvo odobrilo pošol-

skiru perspektiv ravnotežja, pomiritev in sodelovanja v Evropi.

Vladni sklepi ustrezajo zahtevam, ki so jih krajevna predstavništva orisala rimski vladi že lansko jesen. «Vse te mesece sem sledil poglabljanju raznih problemov, ki izhajajo iz nedavnih italijansko-jugoslovanskih sporazumov, bodisi na zakonodajni, kot na finančni ravni. Vlada je skratka po Belcijevem mnenju »ubrala pravi korak v zapleteni fazi uresničevanja osimskega sporazuma, ki se sedaj odpira».

Belci je se polemiziral s tistimi, ki so se odpovedali resnemu poglabljanju problemov in se raje ukvarjali z «zaskrbljenostjo» in «pomisleki» glede sodelovanja, kateremu mora prav prebivalstvo obmejnega področja prispevati s svojimi napori, sposobnostjo, ustvarjalnostjo in v okviru odprtega in lojalnega dialoga».

PREISKAVA O POKOLU NA TRGU FONTANA

Labruna se skriva za vojaško tajnostjo

Socialistična interpelanca o odnosih med Henkejem in Giannettinijem

CATANZARO, 31. — Preiskovalni sodnik dr. Migliaccio in namestnik državnega pravdnika Lombardi sta danes pozno popoldne začela z zasliševanjem kapetana karabinjerjev in tesnega sodelavca generala Maletija bivšega vodje urada D italijske obveščevalne službe SID, Antonia Labruna. Zasliševanje je trajalo več kot tri ure, tako preiskovalci, kot odvetniki obtoženca niso hoteli dati nobene izjave, češ da gre spoštovati preiskovalno tajnost.

Po nekaterih vesteh pa kaže, da je kapetan Labruna dejal, da ne more povedati nič v zvezi s clovekom, ki mu je predstavil fašista Marca Pozzana, kar da gre za vojaško tajnost, ki bi utegnila ogroziti državno varnost. Kot vidimo, zagovarja Labruna isto tezo, ki jo je pred njim zagovarjal bivši poveljnik SID Miceli in ki se kot kaže izplača, saj je Miceli, kljub temu, da je bil osumljen najrazličnejših prekrškov, trenutno na svobodi. Poleg tega ni

hotel Labruna povedati imena osebe, ki ga je pooblastila, da je šel preko mej, ki mu jih je narekovala dolžnost ki jo je imel kot častnik SID. Kapetan tega imena baje ne more povedati, ker se boji za svoje življenje. Maletti, ki sta ga Migliaccio in Lombardi zaslišala včeraj, je po nekaterih vesteh izjavil, da je po njegovem mnenju bolje, če o teh dogodkih spregovori kapetan Labruna, se zlasti kar zadeva osebo, ki je agentom SID predstavila fašista Marca Pozzana.

Migliaccio in Lombardi se bosta jutri sestala, da bi proučila zapisnike zasliševanj, tako da jutri ne bodo na vrsti druga predavanja. Pred začetkom zasliševanja kapetana Labruna je Migliaccio na vprašanje nekega časnika, ali ima obveščevalna služba SID globalno odgovornost za krite fašistov, ki so vpleteni v pokol na Trgu Fontana, dejal, da gre za tezo, ki jo po njegovem mnenju časniki lahko zavajajo. Kasneje je Migliaccio svoje izjave nekoliko umaknil, češ da on ni hotel govoriti o odgovornosti celotne službe temveč da se mora kot preiskovalni sodnik omejiti na to, kar izhaja iz preiskave, poleg tega pa ga zanimajo predvsem odgovornosti posameznikov.

Socialistični poslanci so danes naslovili na predsednika vlade in na ministra za obrambo vprašanje, v katerem sprašujejo, kakšne ukrepe bo sprejela vlada sprito čedalje številnejših vesti o odnosih med bivšim šefom SID admiralom Henkejem ter fašističnim častnikom Gudom Giannettinijem, ki je vpleten v preiskavo o pokolu na Trgu Fontana v Milanu. Socialistični poslanci hočejo vedeti od vlade, kaj meni o težkih odgovornostih Henkeja, ki je dal Giannettiniju na razpolago precejšnjo finančno sredstvo, da je slednji lahko vodil svojo protisocialistično kampanjo za volitve leta 1968.

Libanonci proti posegu OZN

BEJRUT, 31. — Ob koncu vrste sestankov z drugimi levčarskimi političnimi voditelji je vodja socialistov Kamal Džumblat ponovno poudaril, da ne pristaja na nobeno premirje. Sprejel bom prekinitve ognja, je dodal, samo pod takimi jasnimi pogoji, je dejal Džumblat, ki si jih ni izrecno navedel, kateri so ti pogoji, čeprav je znano, da vodja libanonskih socialistov zahteva takojšen odstop predsednika Sulejmana Frangieja, ki bi moral svojo odgovornost v roke maronitskemu patriarhu Khoreichiju, slednji pa jih posredovati parlamentu. Parlament bi potem v nekaj dneh lahko izvolil novega predsednika.

Džumblat je nato ostro obdobil generalnega tajnika OZN Waldheima, ki je privlekel pozornost varnostnega sveta na položaj v Libanonu. Obenem je kritiziral liste arabske države, ki bi hotele libanonsko vprašanje internacionalizirati. Džumblat je zadalje čase se zlasti kritičen do Sirije, ki pritiska na Palestince, poleg tega pa je uklinila dobave orožja levčarskim skupinam.

bi naslovil poziv celotni italijanski družbi, predvsem vladnim politikom in sindikalistom.

Italijansko gospodarstvo, je dejal Agnelli, je na robu propada, kajti nima več niti preteklih moči, da bi z denarnimi in drugimi ukrepi našlo pot iz recesije. Poprej se je lahko dogajalo, da se je gospodarski sistem ustabil, pri tem reorganiziral in nato nadaljeval napredek, tokrat pa se je ustabil in se ne premika več. Tuja posojila pa so dana s takimi pogoji, da pehajo Italijo v recesijo iz katere ni izhoda.

Sprito takega, skrajno pesimističnega okvira, je Agnelli grajal sindikate, češ da so postavili «nesprejemljive zahteve» za nove pogodbe. Te zahteve bi, po mnenju predsednika «Confindustrie», uničile še zadnje možnosti uravnovešanja v italijanskem gospodarstvu. Agnelli je zato prepričan, da bi «Confindustria» lahko sprejela samo «zanirnitev» dohodkov, izvenzmi avtomatično prilagajevanje draginji («premična lestvica»), možne poviške

plač pa bi morali — po njegovem — povezati z jamstvi, da se bo zvišala produktivnost dela.

Ostaja še ena alternativa, je zaključil Agnelli, ki pa terja tudi «dramatične» socialne pretrese prav zato, ker bi težila k takojšnji obnovi industrijskega sistema.

Agnelli se je dotaknil tudi političnega okvira in ugotovil, da ni možnosti za obnovo organske vladne večine, zato pa industriji upajo vsaj na tako podporo vladi, ki naj ji omogoči normalno upravljanje države do rednega izteka mandatne dobe parlamenta. Torej je Agnelli proti možnosti predčasnega razpusta parlamenta in novim volitvam.

Kritično se je izražal o «evrokomunizmu», obenem pa dopušča vsaj možnost «okvirnega» sporazuma, v katerem naj bi imeli važno vlogo zveza industrijev in sindikalna federacija, v kateri pa imajo komunisti važno besedo.

V italijanski politiki je opaziti znatno spreminjanje strategij in tudi ljudi na oblasti, je še dejal J. Agnelli: «To je dobro znamenje».

Predsednik «Confindustrie» Gianni Agnelli govori na zborovanju tržaških industrijev. Ob njem sta župan Spaccini in Modiano.

TUDI ZARADI SPORA O SPLAVU

Socialisti se ne bodo vrnili v vladno s KD

Pred vodstvom PSI vprašanja notranjega ravnotežja

RIM, 31. — Medtem ko so se po raznih gvoranah in sobicah Montecitoria nadaljevala križna srečanja in pogajanja med poslanskimi skupinami vseh strank v zvezi s splavom je na sedežu poslanske skupine PSI zasedala direkcija te stranke, kjer so razpravljali o ureditvi volilnih organov po kongresu, obenem pa vsaj z enim usedom pristiso škovali splošnemu govorjenju v Montecitoriu. Razpravo je ves dan skrajal zamrznila seja tako imenovane «komisije 16», ki je zamen iskala možnost sporazuma med laiki in KD. Kajti po oobritvi 1. člena spornega zakona, ostaja odprto zapleteno vprašanje vseh ostalih členov. Toda KD trmasto vztraja na svojih stališčih, ki odločno nasprotujejo splavu, in ne daje upanja o možnosti sporazuma. Prav o tem so govorili tudi na seji socialističnega vodstva. «Siliti moramo laično fronto», je poudaril De Martino, «da ohranimo v besedilu zakona pravico ženske, da sama odloča. Kajti to načelo je za nas neodtujljivo in se mu ne moremo odpovedati». Zadržanje KD do splava pa je prepričalo socialiste, da so se enkrat izjasnili, da se ne nameravajo vrniti v vladno. «Potrditev Zaccagninija na tajništvo KD je pozitivno dejanje», je namreč dejal tajnik PSI, «toda v KD je močno čutil odpor vsaki novosti, pa tudi koalicijski, ki Zaccagninija podpira in strnjena. Zato ne moremo sprejeti dosedanjega mnenja, da se socialisti ne bomo vrnili v vladno».

Kljub različnim akcentom pri oceni političnega položaja pa je v ospredju razprave v vodstvu PSI razdelitev funkcij. De Martino je tajnik, Pietro Nenni pa predsednik stranke; ostale funkcije morajo še razdeliti. Bo PSI imela enega ali več namestnikov tajnika? De Martino je za enega in govori se, da bi predlagal kandidaturu «autonomista» Bettina Craxija. Druga skupina pa predlaga, naj bi De Martino pomagal štirje namestniki: Craxi, Mosca, Landolfi in Signorile (eden za vsako strujo). Če bo izvoljen en sam namestnik bo Mancinijev sodelavec Landolfi prejel resor krajevnih uprav ali organizacije. Glede razdelitve strankinega glasila «Avanti!», ki ga sedanji glavni urednik Arfe želi zapustiti, pa je najverjetnejša kandidatura Paola Vitorellija.

cini in seveda Riccardo Lombardi. O gospodarskih zadevah je PSI potrdila, da ima resne pomisleke o vladnih predlogih. Kot je poudaril De Martino «največje breme pada na ramena delavcev, ni pa čutili, da bi se začela nova gospodarska politika». Glede predloga La Malfie o razpravi med strankami ustavega loka je De Martino potrdil, da ga PSI sprejema, čeprav je ta predlog «omejen», ker ne predvideva, da bi stranke, ki bi se sporazumele o skupnem gospodarskem programu morale tudi vstopiti v vladno večino. Se ostrejši je bil Mancini: «Mnogo je tu tajne diplomacije, ki smrdi po karbonarjih, a vse je anahronistično in brez smisla».

Kljub različnim akcentom pri oceni političnega položaja pa je v ospredju razprave v vodstvu PSI razdelitev funkcij. De Martino je tajnik, Pietro Nenni pa predsednik stranke; ostale funkcije morajo še razdeliti. Bo PSI imela enega ali več namestnikov tajnika? De Martino je za enega in govori se, da bi predlagal kandidaturu «autonomista» Bettina Craxija. Druga skupina pa predlaga, naj bi De Martino pomagal štirje namestniki: Craxi, Mosca, Landolfi in Signorile (eden za vsako strujo). Če bo izvoljen en sam namestnik bo Mancinijev sodelavec Landolfi prejel resor krajevnih uprav ali organizacije. Glede razdelitve strankinega glasila «Avanti!», ki ga sedanji glavni urednik Arfe želi zapustiti, pa je najverjetnejša kandidatura Paola Vitorellija.

POSEBNO OBVESTILO SSG TRŽAŠKIM IN GORIŠKIM ABONENTOM

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V SODELOVANJU S STALNIM GLEDALIŠČEM DEŽELE FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE

V GLEDALIŠČU ROSSETTI

PO IZREDNO USPELI PREDSTAVI «JALTA, JALTA» V LANSKI SEZONI, BO PONOVO MED NAMI GLEDALIŠČE «KOMEDIJA» IZ ZAGREBA! TOKRAT NAM BODO PREDSTAVILI IZJEMNO ODRSKO POSTAVITEV, PRVO JUGOSLOVANSKO ROCK-OPERO

GUBEC - BEG

(Kmečki upor iz leta 1573)

Avtorji: KRAJAC - METIKOS - PROHASKA

Ker je scenska postavitev tega dela izredno zahtevna, nam je Stalno gledališče dežele Furlanije - Julijske krajine odstopilo gledališče Rossetti. PREDSTAVA BO V NAŠEM ABONMAJU. Zaradi drugačne razporeditve sedežev v gledališču Rossetti, vljudo prosimo vse naše abonente, da se zgledajo pri blagajni Kulturnega doma z abonmajsko izkaznico, da se jim dodeli sedež za ogled predstave. Blagajna bo odprta od petka, 2. t. m., do vključno četrta, 8. t. m., od 8.30 do 12.30 in od 13.30 do 16. ure ter v času predstav v Kulturnem domu. Prosimo tudi imetnike brezplačnih abonmajskih izkaznic, da se zgledajo pri blagajni Kulturnega doma. Pri vstopu v gledališče Rossetti mora vsak naš abonent predložiti abonmajsko izkaznico z dodeljenim sedežem.

Goriškimi abonentom sporočamo, da zaradi tehničnih ovir ne moremo uprizoriti «Gubca-bega» v Verdiju v Gorici. Zato jih vljudo vabimo na predstavo v Trstu. Prosimo, da se vsi abonenti zgledajo z abonentsko izkaznico, da se jim dodeli sedež, na sedežu Slovenske prosvetne zveze. Ul. Malta 2 (pri Jožici Smetovi) od ponedeljka, 5. t. m., do četrta, 8. t. m., od 9.30 do 12. ure, in od 13.30 do 18.30. Gledališče nudi goriškimi abonentom prevoz z avtobusom. Za pravočasno organizacijo prevoza z avtobusom števila sedežev sporočijo, če se nameravajo poslužiti našega prevoznega sredstva. Števila sedežev bomo delili tudi med prireditelje «Primorska poje» v četrtek, 8. t. m., v gledališču Verdi.

VRSTNI RED ABONMAJEV:

V petek, 9. aprila 1976,	ob 20.30	Abonma Red A	— premierski
		Abonma Red B	— prva sobota po premieri
		Abonma Red E	— mladinski v četrtek
V soboto, 10. aprila 1976,	ob 20.30	Abonma Red D	— mladinski v sredo
		Abonma Red H	
		Abonma Red I	
V nedeljo, 11. aprila 1976, ob 16.00		GORISKI ABONMA	
		Abonma Red C	— prva nedelja po premieri
		Abonma Red G	— okoliški

V prodaji je še nekaj vstopnic

DANES PRAZNUJE V KRIŽU

JOHANI VSE NAJBOLJŠE K OSEMDESETLETNICI

V revni ribiško - kmečki družini Johane in Mihota Svaba. Še preden je dokončala ljudsko šolo je morala kot otrok večkrat nositi kosilo in večerjo očetu v kriški portič, kjer je imel Miha svoj ribiški čoln, s katerim je vsako noč ribaril. V mladih letih pa je morala vsako jutro že ob 4. uri biti na mulu - portiču, da prežema ribe in z jerbasom z 10 do 15 kilogramov rib peščača po kraških vaseh. Ves dan je bila Johana okoli in prodajala ribe, da je pomagala številni družini.

Tudi ko se je poročila z domačinom Tonetom Simčevom — Šemcem je Johana vedno in zvesto opravljala ta posel, kajti po vaseh, posebno v petkih, so jo njene odjemalke nestrno in z veseljem čakale. Proti večeru, ko se je Johana vračala domov, trudna in lačna in kot nam je sama povedala, lačno, jo je čakalo še domače delo. V zakonu je povila sedem otrok, od katerih sta živi samo hčerki Marica in Nina, potem ko ji je pet fantičev umrlo. Tudi moji Toni ji je umrl pred dvanajstimi leti. Seveda pri tolikih otrocih je morala mati Johana trdo delati, da pomaga svoji družini, kajti plača moža ni zadostovala. Več kot šestdeset let Johana opravlja to delo — lahko rečemo, da opravlja, ker kljub svojim 80 letom še dandanes prodaja ribe. Seveda ne več v Komnu, Brestovici, Dutovljah in drugih vaseh, ker je pač meja vmes, temveč gre dvakrat tedensko, z avtobusom seveda, kajti časi so se spremenili tudi za našo Johano, v Nabrežino. Praprotni v Šempolju, kjer ima Johana svoje stalne odjemalke, ki trdijo, da ko ne bo več Johane, ne bomo več jedli rib.

Današnji slavljenci Johani želimo, da bi še dolgo let zdrava in čila, kot je danes, opravljala to posel, da ne bi njene stalni odjemalci ostali brez rib.

M. M.

Srečanje šolskega skrbnika z javnimi upravitelji

Tržaški šolski skrbnik prof. Fidenz je je te dni sestel s tržaškim občinskim odborom za zdravstvo Paolom Zaninjem ter pokrajinskim odborom za socialno skrbstvo Claudiom Mitrijem. Na tem srečanju so obravnavali predvsem dve temi. Prva zadeva vprašanje večje koordinacije med različnimi psihopedagoškimi ekipami, ki delujejo v različnih krajih in so odvisne od krajske uprave in šolskega skrbništva. Soglašali so v mnenju, da je treba to koordinacijo vzpostaviti čimprej, ker bodo psihopedagoške ekipe na ta način lahko bolj učinkovite in ker bo tako tudi lažje načrtovati posege ekip po vseh solah.

Druge vprašanje, ki so ga obravnavali na omenjenem srečanju, je vprašanje vključevanja handikapiranih otrok v šole. Soglasno so izrazili potrebo, da bi se to vključevanje v celoti uresničilo že v prihodnjem šolskem letu. Šolski skrbnik je ob tem zagotovil vso podporo skrbništva.

SPOROČILO ČEBELARJEM TRŽAŠKE POKRAJINE

Državni oziroma deželni zakoni in ukrepi Evropske gospodarske skupnosti v prid čebelarstva predvidevajo, da bodo deželni prispevki in drugi obliki pomoči le v združenja ali poklicne ustanove članjen čebelarji. Prav s tem namenom so v teku priprave za ustanovitve čebelarskega združenja tržaške pokrajine.

Za izprnejša pojasnila je na razpolago živinorejski odsek pokrajinskega kmetijskega nadzornišva. Ul. Martiri della Libertà, 7/V, tel. 38673 in 35581, od 9.00 do 12.30 vsak dan razen ob sobotah.

Zadruga
«PLANINSKI DOM MANGART»
vabi
na OBČNI ZBOR, ki bo jutri, 2. aprila ob 19. uri v prvem sklicanju in ob 19.30 v drugem, v Gregorčičevi dvorani, Ul. Gepa 9.

Odbor

NA SEJI OBČINSKEGA SVETA V GORICI VČERAJ ZVEČER

Svetovalec Damijan Paulin opredelil stališče Slovenske skupnosti v proračunski razpravi

Predlagal je spremembo pravilnika, da se zagotovi slovenskim svetovalcem raba jezika

Sinočnja seja goriškega občinskega sveta je bila znova posvečena razpravi o proračunu. Na njej je svetovalec Slovenske skupnosti Damijan Paulin opredelil stališče stranke do nekaterih pogledov občinske politike, ki zadevajo splošna kakor tudi samo slovenska narodnostna vprašanja. Svetovalec Paulin se je namenoma izognil slovenskim šolskim vprašanjem, ker bo o njih spregovoril svetovalec SSK Andrej Bratuz.

Uvodoma je Paulin govoril o poslabšanju finančnega položaja občinske uprave ter kritiziral sestavo proračuna, ki ne izraža enovitega pogleda občinske uprave na skupne potrebe. Izrekel je nadalje pripombe na račun načina sestavljanja proračuna, kjer je zlasti obžaloval pomanjkanje stikov s političnimi skupinami. Po sodbi svetovalca Paulina ni dovolj opaziti usklajevanja med prometnimi konzorciji, raznimi skupnostmi in občinsko upravo, kakor tudi ni opaziti priprave občinske uprave v Gorici, da bi spodbujala k določenim akcijam ostale, predvsem sosednje občine, ki zaradi svoje majhnosti in pomanjkanja sredstev ne morejo biti nosilke teh akcij.

Svetovalec je nato zavrnil stališče, češ da je za dvojezično poslovanje pristojno notranje ministrstvo. Slovenska skupnost sodi, da ima tudi občinska uprava pravico pomagati pri napredovanju naših potreb. Nato je omenil ugodna stališča svoje stranke glede nekaterih dejavnosti občinske politike, zlasti glede dvojezičnih napisov, ki jih bodo postavili v občini Gorica, ter podporo ustanovitvi slovenskega šolskega okraja.

«Toda to je šele prvi korak na poti k uresničitvi zahteve slovenskih občinskih svetovalec po rabi slovensčine na sejah občinskega sveta, zahteve v zvezi s katero smo predložili resolucijo za ustrezno spremembo pravilnika o delovanju občinskega sveta. Šele takrat, ko bomo slovenski svetovalci lahko govorili v svojem jeziku, kot govorijo italijanski v svojem, šele takrat bomo mogli reči, da delujemo slovenski svetovalci v enakih pogojih kot italijanski. Dokler pa nam pravica o rabi ne bo priznana, toliko časa udi ne bomo mogli govoriti o enakosti» je dejal svetovalec Paulin.

Polemično je zavrnil izvajanja socialdemokratske Riancinja, predsednika ustanove industrijske cone, češ da se razlašanje slovenske zemlje izkorišča za strankarske cilje.

Svetovalec zagotavlja, da se bomo Slovenska skupnost borila za spremembo splošnega regulacijskega načrta, in da bo veliko več kot doslej storila pri ovrednotenju predlogov rajonskih skupščin za zmanjševanje obstoječih razlik med mestom in okolico.

Tudi kar zadeva kmetijsko politiko občinska uprava nima izdelanih stvarnih predlogov, ker je občinski svet, kadar je govoril o tem vprašanju, govoril neodgovorno.

«V okviru gospodarske in družbene stvarnosti kakršna je naša, je nujno izpeljati dvojezičnost, ki je v sedanjem trenutku naša osnovna zahteva. Samo ob uresničitvi tega želimo dobi razvoja so v našem mestu možni dobri odnosi med manjšino in večino» je svoje izvajanje zaključil svetovalec Slovenske skupnosti Damijan Paulin.

O nastopih svetovalec ostalih političnih strank, ki so govorili kasneje, bomo poročali v jutrišnji številki.

Natečaj za pospeševanje zadrufnega gibanja med mladimi

Danes ob 16. uri bodo v višji srednji šoli Galilei v Ul. Puccini nagrajeni 40 srednješolcev iz Gorice za uspeh na natečaju o zadrufništvu, ki ga je v sodelovanju z deželno upravo in šolskim skrbništvom priredila Zadrufna zveza.

OB DANAŠNJI DOPOLDANSKI STAVKI

Uslužbenci Posojilnice zahtevajo demokratizacijo kreditnega poslovanja in reformo bančništva

S preprečevanjem celovitega vpogleda uslužbencev v denarno poslovanje bank nastajajo črni fondi, ki so prišli na dan ob zadnjih skandalih

Danes dopoldne ne bodo odprli oken goriške Posojilnice (Cassa di Risparmio) in tudi vse ostale storitve bodo mirovale. Tako je sklenil sindikat bančnih uslužbencev tega goriškega denarnega zavoda, da bi opozoril na nekatere svoje zahteve, ki niti posredno in niti neposredno ne izhajajo iz gnotnih potreb, ampak izvirajo iz zahteve iz rekatereh pomembnih sročanj bančnih uslužbencev, ki jih bomo v nadaljevanju tega članka tudi pojasnili.

Ze pred enim letom je federacija bančnih uslužbencev zahtevala spremembo načina dela pri blagajni, ker je delo, kot ga sedaj opravljajo, škodljivo za varnost, za zdravje in tudi za dostojanstvo bančnih uslužbencev. Na to pomanjkljivost je sindikat opozoril vodstvo denarnega zavoda že pred enim letom, ter je s tem namenom tudi sodeloval v vsedržavnih stavki 25. marca letos; na dan ob odvsta posojilnice prejel odgovora.

Prav tako ne kaže vodstvo ban-

ke nobenega navdušenja, da bi sprejelo svoje ravnanje z osebjem, ki opravlja nekvificirano delo. Če bi namreč sprejelo zahtevo tega sindikata, da bi ga premeščalo v okviru banke in mu omogočilo pridobiti vsaj minimalno strokovno znanje.

Zavračanje rotacije kadrov v banki in s tem preprečevanje njihove večje strokovnosti je tudi ena izmed pomembnih vprašanj, ob katerih prihaja do spopada med sindikati bančnih uslužbencev in vodstvom banke. Uslužbenici namreč zahtevajo odpravo parcelizacije odgovornosti, zaradi katere uslužbenici nimajo vpogleda v določene bančne operacije, še celo pa nimajo vpogleda v tiste bančne operacije, kakršne prihajajo na dan ob zadnjih skandalih v Italiji, kot so črni fondi, o katerih imajo javnost pravico izvedeti resnico.

Bančni uslužbenici pozivajo k razumevanju, če bodo danes dopoldne našli okena hranilnice zaprta, ter dodajajo, da so njihove zahteve sestavni del boja za demokratizacijo kreditnega poslovanja in za reformo bančništva.

malim industrijam, konkretno pomagali k razvoju goriškega gospodarstva. Seveda pa je treba upoštevati še motnje gospodarskega značaja, ki prihajajo od drugod in ki utednejo zaustavitvi nemoteni gospodarski razvoj naše pokrajine. Govorila o teh vprašanjih je bilo na letnem občnem zboru članov konzorcija za finančne garancije med malimi industrijami, ki je bil prejšnji dan na trgovinski zbornici. Uvodni govor je imel predsednik tega konzorcija industrialec Varotto.

Podrobneje je analiziral delovanje konzorcija v zadnjem letu. Konzorcij namreč skrbi za to, da dobijo mali industrij bančna posojila pod ugodnimi pogoji. Želela daje namreč določene garancije in, kot je sam Varotto povedal, je deželni odbor za industrijo obljubil, da bodo v večletnem gospodarskem načrtu dežele dali novo finančno in njejkotno zakonov štev. 25, kar bo omogočilo več denarja za malo industrijo. Istočasno bodo tudi preučili možnost podaljšanja vračanja posojil, kajti večkrat so se tudi industrij znašli v krizi kako vrniti v predvidenem roku izposojeni denar.

Poseg v diskusijo je imel tudi predsednik deželnega odbornika za industrijo Vezil, ki je podčrtal vso težnjo deželne vlade, da se zanima tudi za to gospodarsko področje.

Vandali se znašajo nad koši za smeti

Pred leti je občinska uprava v Gorici namestila po mestu koše za smeti. Pobuda je sodila v okvir prizadevanj, da bi občani metali smeti v te koše in tako pomagali vzdrževati mesto čisto. Toda ti koši so že nekaj časa cilj pobalnov, ki jim odpirajo dno, tako da se pokvari zapiralo in da se tudi smeti raztresajo po tleh.

Pobalni, ki to počenajo, seveda niso vzgojeni, da bi razumeli, kako so ti koši last skupnosti in kako jih je skupnost namestila, da bi bilo, v skladu z dobrimi navadami v Gorici, mesto čimbolj snažno. Zato občinska uprava vabi občane, naj prijavijo tiste, ki so si za cilj svojega vandalstva izbrali te koše.

Požar na Vrhu

Okoli polne je včeraj na Vrhu izbruhnil požar, ki je zajel skoraj dva hektarja površine. Kljub posegu gasilcev, se je ogenj zaradi suhega vremena naglo razširil in uničil nekaj stotin borovcev. Pri gašenju požara, katerega škoda še ni ocenjena, je sodelovalo 16 goriških gasilcev pod vodstvom poveljnika Legnanja.

Stališča malih industrijcev

Goriški industrijci menijo, da bodo desetletno podaljšanje zakona o prosti coni, razširitev te cone na celotno goriško pokrajinsko področje, goriški sklad in tudi konkretna deželna pomoč v podporo posojilom

Kino

VERDI 12.00 in ob 20.30 slovenska gledališka predstava. CORSO 17.00—22.00 «Non credo a nessuno». C. Bronson in I. Yrel-land. Barvni film. MODERNISSIMO 16.45—22.00 «Adele Ada, una storia d'amore». I. Aiani in B. Robinson. Barvni film. CENTRALE 17.00—21.30 «Il giovane tigre». M. Fei in L. Sin. Barvni film. VITTORIA 17.00—22.00 «Tango della perversione». L. Daniels. E. Rafael. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Film «Galileo» drevi v Doberdobi

«Galileo» je naslov filma, ki ga bodo vrteli drevi na sedežu prosvetnega društva «Jezero» v Doberdobi. To je četrti zaporedni, od desetih filmov, ki jih v okviru kinoforuma predvajata prosvetni društvi iz Doberdobi in Sovodnjah. Za vstop veljajo posebne društvene izkaznice. Pričetek ob 20. uri. Isti film so vrteli včeraj v Sovodnjah.

Kino

Gorica
VERDI 12.00 in ob 20.30 slovenska gledališka predstava. CORSO 17.00—22.00 «Non credo a nessuno». C. Bronson in I. Yrel-land. Barvni film. MODERNISSIMO 16.45—22.00 «Adele Ada, una storia d'amore». I. Aiani in B. Robinson. Barvni film. CENTRALE 17.00—21.30 «Il giovane tigre». M. Fei in L. Sin. Barvni film. VITTORIA 17.00—22.00 «Tango della perversione». L. Daniels. E. Rafael. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—22.00 «L'infermiera». Barvni film. PRINCIPE 17.30—22.00 «I turbamenti sessuali di Maddalena». Barvni film.

Nova Gorica

in okolica
SOCA (Nova Gorica) «Sin poglavarja Masajev», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA (Šempeter) «Prisluškovanje», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Trpljenje po Mateju», jugoslovanski barvni film ob 19.30.

Včeraj-danes

iz goriškega maticnega urada
ROJSTVA: Alessandro Cecutta, Marta Lollis, Emanuela Massera, Martina Trost, Gianmaria Pilloli, Stefano Mazgon, Francesca Marchi, Eva Zamar, Elena Zorzenon, Alessio Santin, Nicola Parmisan, Anna Ross, Davide De Vito, Matteo Baucer, in Giada Malaroda. SMRTI: 80-letni upokojenec Dionisio Pian, 87-letni upokojenec Andrej Mozetic, 72-letni kmet Valeriano Berlot, 82-letna gospodinja Maria Antonelli vd. Mulinari, 75-letni uradnik Giovanni Stoppani, 99-letna gospodinja Pavla Mikluz vd. Klancič, 88-letna gospodinja Orsola Culot vd. Vida, 55-letna gospodinja Fosca Benci vd. Pilloli, 78-letna Isabella Leutescher vd. Donati, 70-letni mizar Emilio Corazza, 50-letna gospodinja Giovanna Zigon por. Braidot, trgovci 51-letni Silvio Bressan, 79-letni Luigi Cocelet in 84-letni Natale Norbedo.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Villa San Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83-538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Rossetti, tel. 72-340.

Pazadiso della Seta

KONFEKCIJA - TKANINE

TRST - Trg Barriera Vecchia 14

Zaradi usmeritve v sodobnejši način prodaje, ter zaradi popolne preusmeritve, Vam nudimo v oddelku za TKANINE

«IZREDNO APRILSKO PRODAJO»

volnenih, svilenih, bombažnih in žametnih izdelkov

VSE S 30% POPUSTOM

Drevi v Palace hotelu kuharji iz Tolmina

Včeraj, v sredo zvečer, so v okviru tedna slovenske kuhinje priredili v restavraciji Kappa v Palace Hotelu v Gorici večerjo hotela «Polandovec» na Lokvah. Menu je sestavljal domači zrezek, krompirjeva juha, zarezanica in pergamentni, srna na trnovski način s kruhovimi cmoki, zeljna solata s fižolom, jabolčni zavitek, kava in ogljar.

V okviru tedna slovenske kuhinje bo v goriškem Palace hotelu drevi na vrsti restavracija hotela Krn iz Tolmina. Kuharji tega hotela bodo sladokuscem pripravili kot predjed slane sirove štruke, nato bodo ponudili prekajeni svinjski hrbet, domače pečenice, kisló repo, tolminsko blujlo in tolminski sir, za zaključek pa krlhe flancate.

Jutri, v petek, pa bodo na vrsti kuharji ajdovskega hotela «Planika».

Prijava za večerje sprejemajo vsak dan v restavraciji Kappa, tel. 29-56 do 12. ure.

Sindikalna federacija na obisk v Novo Gorico

Na vabilo občinskega sindikalnega sveta v Novi Gorici bo ta petek obiskala predstavnike sindikatov te

Z ZADNJEGA PREDAVANJA SPD V GORICI

S predavanjem «Varstvo lepe narave od Jadrana do Mont Blanca», ki ga je v Gregorčičevem klubu prejšnji teden imel prof. Mirko Kambič iz Ljubljane, se je pri Slo-

venskem planinskem društvu zaključila predavalna sezona, ki je tudi v tem letu zabeležila precejšen uspeh, še posebno zaradi velikega odziva poslušalcev. Odslej bo SPD

svoje delovanje posvetilo pripravi raznih izletov in vzponov. (Na sliki vidimo polno dvorano ob zadnjem predavanju SPD v Gorici).

Enaindvajseti občni zbor Slovenske prosvetne zveze

ČETRTEK, 1. APRILA 1976

Nadaljujemo z objavami posegov v diskusijo, ki se je razvila prejšnjo nedeljo ob priložnosti 21. občnega zbora Slovenske prosvetne zveze. Diskusija je bila zelo bogata ter zato tudi danes posredujejemo vrsto posegov, seveda v skrajani obliki.

SERGIJ VERČ

Govornik je nastopil kot referent za gledališko dejavnost pri SPZ ter dejal med drugim, da se vedno redno dogaja, da je bil izpolnjen le del nalog, ki so bile nakazane na prejšnjem občnem zboru. Nadalje, je dejal, da se gledališniki, amaterji pa tudi poklici se vedno srečujejo z nerazumevanjem zaradi najrazličnejših tabujev. Tako se še vedno dogaja, da se zapirajo vase, namesto da bi se širili. «Ta zaprtost — je dejal — hromi tudi naše moči in ustvarjalnost, zaradi česar je potrebno čimprej nekaj konkretnega storiti tudi v tej smeri, predvsem pa poiskati neki skupni jezik in si pogledati jasno v oči: kaj delamo in zakaj delamo?»

Nato je Verč govoril o dejavnosti Slovenskega amaterskega gledališča ter med drugim omenil, da sedaj stopa v peto jubilejno sezono dela s saldom kulturnega dela na Tržaškem in Gorškem ter v sezonski in koprski občini. Skupno je bilo nad 130 predstav z več kot 15.000 obiskovalci. V tej sezoni bo gledališče priredilo enotensko gostovanje po Beniki Sloveniji in tako opravilo eno od nalog, ki si jih je zastavilo že ob ustanovitvi. Priporočil pa je, da ob treba nujno rešiti vprašanje gmočnih virov, ker se gledališče nahaja v vedno večjih denarnih stiskah.

VILMA ŠIRCA

V imenu PD «Rdeča zvezda» iz Saleza je govorila Vilma Širca, ki je med drugim omenila, da je bilo društvo ustanovljeno takoj po vojni, a že pred štirinajstimi leti so se starejši člani umaknili in prepustili mesto mladini. Govornica je

dejala, da so se z veseljem lotili dela, toda naleteli so na razne težave, predvsem zaradi pomanjkanja izkušenj. Sedaj so je težave deloma prebrodili. Govornica je še nato poudarila, da bi morala vloga prosvetnih društev imeti tudi družbeno-politični značaj poleg udeleževanja na tradicionalnem prosvetnem področju. Prosvetna društva bi morala seznanjati naše ljudi z različnimi problemi tako svetovnega kot krajevnega značaja. Nadalje je bilo treba poskrbeti za sodelovanje s šolskimi ustanovami, da bi tako pripravili mladino, da postane aktiven član naše narodnostne skupnosti.

DUŠAN ŠVAB

V imenu predsednika Maria Magajne je za PD Ivan Cankar govoril Dušan Švab, ki je dejal, da je bilo to društvo po vojni vedno zelo aktivno. Sedaj pa se je znašlo v kritičnem položaju, ker je potreben dotok novih mladih sil, ki pa jih žal pri Sv. Jakobu ni. Težave nastajajo tudi zaradi preobremenjenosti nekaterih starejših članov (čeprav se niso stari) zaradi angažiranosti pri raznih drugih dejavnostih. Nato je govornik orisal medsebojne odnose s Slovenskim amaterskim gledališčem, kateremu je dalo na razpolago svojo dvorano. Gledališče, je dejal Švab, je sicer zelo delavno, toda ne more prispevati učinkovito k razvoju PD Cankar. Nato je omenil še, da letos poteka stoletnica rojstva Ivana Cankarja in da bo moralo zato društvo praznovati ta dogodek na dostojen način. V ta namen so se bviši od-

borniki in nekateri zvesti člani društva že sestali. Vabili so se odzvali tudi starejši člani. Žal pri mladini ni bilo takega odziva. Nato je še omenil, da bo proslava stoletnice rojstva I. Cankarja v maju letos. Točen datum bodo določili na prihodnji seji. Program proslave predvideva slavnostni govor prof. Franja Kosove, ki je bil predsednik društva takoj po osvoboditvi. Nastopil bo še bivši pevski zbor društva ter zbor I. Gruden iz Nabrežine. Člani SAG pa bodo nastopili z recitacijami in krajšim prizorom.

BORIS KOBAL

Diskutant je nastopil v lastnem imenu ter posvetil svojo pozornost dramski dejavnosti, za katero je menil, da je po naših vaseh, predmetu in mestu samem dokaj skop. Hudo je predvsem v mestu, kjer je edino SAG že pet let prisotno s svojo dejavnostjo. Omenil je tudi, da gledališka dejavnost trpi zaradi pomanjkanja prostorov v mestu samem in tudi v predmestju. Tudi dejavnost v vaskih društvih ni dokaj boljša. Dosednjo dramsko dejavnost ima na primer le društvo Prosek - Konovel, občansko prosvetni dom na Opcinah in tu pa tam v Nabrežini in v Križu. Kobal je nato predlagal, da bi ustanovili odbor v katerem bi bila prisotna društva in skupine, ki se gojijo dramske dejavnosti. Odbor bi skrbel za o-krepitev dramske dejavnosti na našem ozemlju in bi imel vrsto srečanj z našimi društvami. Predlagal je še, da bi pogostejše organizirali seminarje, da bi vsaj deloma rešili problem strokovnih mentorjev.

MIRKO KAPELJ

Nekaj konstruktivnih misli je prinesel Mirko Kapelj, ki je izrazil upanje, da bodo naše vasi in kraji čimprej dobili svojo prvotno, pristno slovenska imena. Isto velja za naše priimke, katere so tako grdo in nasilno poitaljančili. «Ni

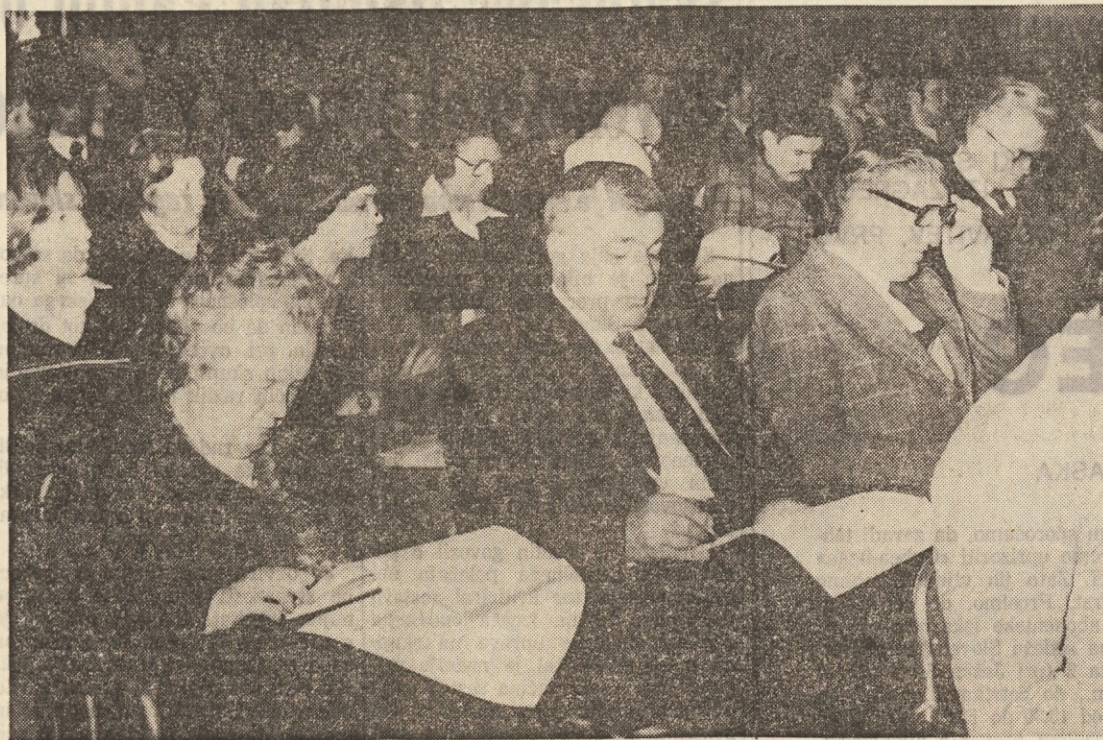
posebnih težav, da ima uradno vsak svoje slovensko ime, dovolj je nekaj vztrajnosti in dobre volje», je izjavil Kapelj.

Kapelj se je nato dotaknil 100. letnice Cankarjevega rojstva. Ob tej obletnici bo v Bazovici ljudski tabor, katerega se morajo udeležiti vsi naši ljudje. Ta praznik naj bo naša množična mobilizacija. Podobni tabori bodo tudi v Benečiji in Gorici. Poleg tega naj vsako društvo tudi samo organizira svojo Cankarjevo proslavo, vendar ne v neki stereotipni obliki, ampak vsako društvo po svoje, kakor pač tega pisatelja občuti. Na koncu je še govornik omenil možnost, da bi postavili Cankarjevo obeležje prav v Bazovici, saj je tam pisatelj nekaj časa stanoval in pisal. Idealo pa bi bilo, da bi tu poimenovali eno ulico po njem.

VANDA OKROGLIČ

V imenu PD «Andrej Paglavca» iz Podgore pri Gorici je govorila Vanda Okrogličeva, ki je med drugim omenila, da se ob obnovi društvo po skoraj dvestih letih ter mu dali ime po zaslugi našega Andreja Paglavca. Društvo je bilo obnovljeno v maju lani ter je sodelovalo med drugim tudi pri slavnostni prireditvi sekcije ANPI, katere dobiček je šel za spomenik padlim partizanom. Med drugim so obnovili pevski zbor, ki je nastopil tudi pri odkritju spomenika. Ob tej priložnosti je društvo izdalo tudi zgodovinsko brošuro. Nadalje je priredilo uspešno Prešernovo proslavo.

25. aprila letos bodo odprli nov sedež, ki ga bodo delili s sekcijo bivših partizanov. S tem novim sedežem se bo aktivnost društva še povečala tako na prosvetnem, kot tudi na športnem področju. Okrogličeva je še obljubila, da bodo v bodoče poskrbeli za dramsko skupino, za predavanje in izlete.

Se en prizor iz dvorane v Dijskem domu med občnim zborom

DUŠAN JELINCČ

Dušan Jelincič je spregovoril v imenu Slovenskega planinskega društva iz Trsta. Z veseljem je ugotovil, da se je v zadnjih letih prosvetna dejavnost v zamejstvu razširila na vsa področja in s tem postala kaplarna. Predvsem pa je važno to, da se v prosvetnih društvih z uspehom vrši menjava generacij, s tem, da mlade in dinamizirane osebe prinesejo tem novega elana. Nadalje je izjavil, da so problemi športnih in prosvetnih društev v svojih bistvenih komponentah enaki, saj je cilj obeh narodna osveščenost Slovencev na vsem zamejskem področju. Rekel je še, da ima SPDT prav take probleme kot ostala prosvetna društva, to je pomanjkanje usposobljenih kadrov, finančnih sredstev in pa društvenega prostora. Prostor, v katerem sedaj deluje SPDT je namreč last Glasbene matice, ki ga seveda potrebuje za svoje delovanje.

Kot zadnji argument je Jelincič omenil problem Zadruga Mangart. Dežela je namreč odobrila denarni sklad za ta planinski dom v Zabnicah, ki pa sploh ne zadostuje potrebam zadruga. Tej namreč manjka od 70 do 80 milijonov, da se dela za ta dom zaključijo. Stara stavba je treba popolnoma obnoviti, ter pri prizidati še novi del. Povsem odveč bi seveda bilo poudarjati pomen tega doma, saj bo prvi slovenski planinski dom v zamejstvu. Govornik je nato omenil vsestransko delovanje SPDT, ki deluje na prosvetnem, športnem in rekreacijskem področju in s tem širi narodno-obrambno zavest.

ACE MERMOLJA

Na koncu je še v imenu Mladinskega krožka iz Gorice spregovoril Ace Mermolja. Dotaknil se je predvsem problema naše mladine, in sicer šolske. To mladino treba spodbujati k prosvetno-političnemu delu, jo osveščati in bodriti, ter ji dajati pravilne cilje. Izjavil je, da so na žalost naši študenti premalo angažirani in mobilizirani tudi v problemih, ki se tičejo šole same. Mladinski krožek se živi od rente študentskega gibanja in študentskih uporov iz leta 1968, tem idealom pa niso znali dodati nove, zato, po mnenju govornika, študentska mobilizacija počasi upada. Omenil je, da so nastale v zvezi s temi. Ena izmed pridobitev teh odlokov je prav gotovo ta, da lahko študentje in starši skupno organizirano nastopajo. Govornik se je nato dotaknil problema slovenskega šolskega okraja, ki je za razvoj naše šole bistvena komponenta. Svoje izvajanje je Mermolja zaključil z upanjem, da bo organizirano delavstvo pomagalo pri osveščanju naše študentske mladine.

skega naroda na Koroskem in s tem dokazali, da računamo brez nas nismo mogli. Naše prijetnosti na naši pogodovani zemlji ni treba šele ugotavljati. Kajti tu je naša bogata kulturna zgodovina, je naš bogi fašizem, tu je današnja stvarnost našega človeka. S številnimi kulturnimi prireditvami smo prav v zadnjih mesecih potrdili našo prisotnost in visoko kulturno stopnjo. Tudi naša vez z matičnim narodom in z vami dragi primorski bratje je trdna, saj se letno srečavamo nekajkrat tu ali pri nas na Koroskem. Pripravljeni smo, da bo ta naša vez v bodoče še bolj tesna in da nas bo v našem narodno-kulturnem prizadevanju še utrjevala.

Tudi mi se veselimo vašega bogatega dela na kulturnem področju in vam želimo še nadalje mnogo delovnih uspehov.

SAVERIJ ROŽIČ

Nekaj misli je povedal podpredsednik SPZ Saverij Rožič. Izrazil je zadovoljstvo, da se vedno več mladine vključuje v prosvetno delovanje in s tem zagotavlja obstoj našega življa. Izjavil je, da so naše vasi osveščene in niso klonile pod asimilacijskim pritiskom. Kar se pa tiče postavljanja spomenikov, je govornik izjavil, da le majhna zahvala za vse tisto, kar so naredili naši očete in da moramo še naprej postavljati spomenike, dokler ga ne bo imela vsaka vas, ki je dala svoje žrtve za svobodo. «Ti spomeniki imajo slovenski napis, kakor so bili Slovenci tisti, ki so se na našem Krasu borili v najtemnejših trenutkih naše zgodovine», je izjavil govornik.

ZA PROSLAVO STOLETNICE CANKARJEVEGA ROJSTVA

Nadja Filipčič je spregovorila v imenu mladinskega krožka v Trstu. Med drugim je poudarila, da si mladinski krožek prizadeva, da bi navezal stike z mladino, ki deluje v prosvetnih društvih. V tej zvezi je dejala, da bo krožek navezal stike s predstavniki društev z dvema pobudama: ena od teh naj bi bila razstava ob priložnosti proslave stoletnice Cankarjevega rojstva. Krožek namerava zbrati zanimive dokumente, slike in drug material, da bi čim bolj osvetlila določene aspekte Cankarjevega delovanja. Filipčičeva je še pripomnila, da bi bilo dobro če bi ta premična razstava krožila po vseh društvih.

nimi predavanji in skupinskim delom vedno več izkušenj in obogatili medsebojno povezavo in delovanje.

SENČNE IN SONČNE STRANI TRŽAŠKEGA SLIKARSTVA

Pod škedenjskim gričem nagrade 3. tekmovanja «zlate palete»

Tekmovanja ex tempore še niso izčrpala svojih možnosti in svoje vloge

Pod škedenjskim gričem, na gostilniškem vrtu v Ulici Ronchetto, so na Jožefovo podeljevali nagrade tretjega ex tempore tekmovanja «Zlate palete», ki je letos bila posvečena lani umrlemu pokrajinarju Babudru rojenemu v Škedenju. Člani žirije, kritika dr. Brossi in Bambič, ter umetniki Marjan Černe, Milica, Cassetti, Dambrosi in prof. Bastianutto so zaradi dobrih del šele pod noč objavili izid njih glasovanja.

Ako na tekmovanjih ex tempore pričenoj izstopajati vidnejši slikarji, je to le zato, ker so si na njih nabrali že dovolj lovov. In če ponekod postajajo že nekakšna folklorna zabava, pa ne smemo zavaljati tega malobrižno prezeiti njih bistveno vlogo pospeševanja in morebitnega vključevanja novih in mlajših slikovnikov v tržaško slikarstvo. Od tod tudi na tem seznamu nova imena.

Trofejno kupo «Zlate palete» je prejel mladi Carmelo Vranich. Ostale važnejše kolajne in plakete ter druge nagrade pa si dele Detoni, Cisco, Burgher, Dellach, ki je prvič nedavno razstavljal v Go-

rici s prodornim uspehom, Tavagnia, Manuelli, Bernini, Massaria, De Tinova, Marino Aita, Ricci, Babudrov sin Claudio, stari Cosutta, Radenka Birsa, ki se je spet lotila slikanja s predloženim razgledom ladjelelnic krepke ekspressionistične izdelave, Brunet-tijeva, De Paolis, Gianfrancesco Tomsa, Renata Sirotič, pesnik Clamer, Triscoti in zelo dobra navika Goricanaka Velikonja Potočnik, ki slika na steklo.

Milko Bambič

Iz umetnostnih galerij

Marino Aita: od morja do gora

Po lanskim razstavi v Gorici se nam Marino Aita ponovno predstavlja z vrsto pokrajin. To pot so to mala poslastica za take zbiratelje in ljubitelje slik, ki jim ni do bahaške posesti čim večjih platen marveč si žele intimnejšega doživljanja likovnih čarov ze-

lo malih slik. Sicer pa tudi mala galerija ni pripravna za velika dela, vendar pa menimo, da bi slikar mogel osrečiti tudi druge s prikazom velikega in odlično uspešnega razgleda na industrijske zgradbe pod Škedenjem, za katerega je prejel nagrado na Jožefovo na ex tempore «Zlate palete». Zanimiva bi bila namreč primerjava z mini - slikami in obenem spoznavanje stalnega napredovanja likovnosti tega barkovljanske - furlanskega slikarja, ki ostaja zvest tradicionalnemu, a bolj razgibanemu realizmu, pri čemer mu velikost formata slik ne dela težav.

Enako dobro mu uspe v minisliki vnesti široko razgledov, kar preprečujevalno izstopa v prikazanih oljih teh bolj ali manj temperamentnih zapisih krajinskih razgledov od morja, preko Krasa pa tja do podgorja Alp, ki nam jih podaja v prelesti lepote vseh letnih časov, od zelenice prirode do zasneženih gorskih vasic. Pri tem pa ne odstopa od njih stvarnega izgleda, čeprav mu mali format ne dovoljuje vse podrobnosti. Vendar pa uspe zajeti vanje najbistvenejše značilnosti krajev.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ustvarjalno razpoloženje, dobičkonosen posel na vidiku. Srečno in razgibano v družini. BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Primerno bo vrednoten vaš čut govornosti. Utrdilo se bo neko lepo prijateljstvo. DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Izkoristite dobro namene prijateljev za odpravo medsebojnih sporov. Ne silite v neki pretirano drzen podvig. RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Ne ukvarjajte se z načrti, ki trenutno še niso dosegljivi. Lotite se rajše tekočih vprašanj. Izpolnjenje osebnih želja. LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Izkoristite več lepih priložnosti na potovanju. Odpravite nevspečna nasprotja v družini. DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Skušajte omejiti nekatere svoje daljnoročne načrte. Dan se bo začel slabšo, a končal dobro. TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Z vztrajnostjo boste prav gotovo premagali vse nevspečnosti. S po-

srečno zamisljivo razpršite dvome v družini. SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Najnovejše okoliščine bodo še bolj spodbudile vašo podjetnost. Srčni zadevi je ugotovljen srečen razvoj. STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Če so vam okoliščine in pogoji nasprotni, se z njimi ne spoprijemajte naravnost. Ustrezno zavestništvo je potrebno za dosego cilja. KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Utrpeli boste dokajšnjo finančno izgubo. Preživeli boste nepozaben večer v prijetni družbi. Pazite na svoje zdravje. VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ne zlorabljajte vpliva, ki ga imate na nekega svojega sodelavca. Ugodni pogoji za organiziranje kakršnega koli izleta ali potovanja. RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V tečajnih doživljajih nekaj razkošja jutra boste doživeli nekaj zaburljivih trenutkov. Precejšnjo doživetje v čustvenem pogledu od drage osebe.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.30 Poljudna znanost
- 12.55 Sever kliče Jug — Jug kliče Sever
- 13.25 Vremenska slika
- 13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
- 16.45 Program za najmlajše: Kaj je pod klobukom?
- 17.15 Program za mladino: Zorro
- 17.40 Pustolovščina
- 18.15 Poljudna znanost: Krščanstvo in človekova svoboda
- 18.45 Carol Douglas
- 19.28 Kratke vesti
- 19.30 Kronike in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.45 LA GENTE DI HEMSÖ — drugo nadaljevanje

V tej nadaljevalki vdova Flod skuša prepričati Carlssona, naj se obnaša bolj pošteno, in naj se poroči. Toda kmalu potem ob priložnosti žetve se Carlsson hudo spre z mladim Normanom, ki dvori ldi v katero je tudi on zaljubljen. Na koncu poletja Ida zapusti otok Hemsö a Carlsson je zelo prizadet. Piše ji in istočasno opozori Flodovo, da se bo poročil z Ido in da bo poiskal drugo delovno mesto. Potem se razmerje z Ido prekine in Carlsson se vrne k vdovi.

Drugi kanal

- 17.30 Neapelj: Kolesarska dirka
- 18.00 Protestantizem
- 18.15 Vir življenja, tedenska oddaja o judovski stvarnosti
- 18.30 Rubrike TV dnevnika
- 19.00 Kratke vesti TV dnevnika
- 19.02 Grof Montecristo — osma epizoda
- 19.30 TV DNEVNIK — ODPRTI STUDIO
- 20.45 Včeraj in danes
- 22.00 Di fronte alla medicina

Današnja anketa skuša ugotoviti, kakšne so reakcije navadnega državljana (pa naj bo bogat ali reven), ko se mu pripeči, da zbolil ter se znajde v položaju bolnika, ki je izročen na milost in nemilost zdravnikom, oziroma bolnišnicam in bolnišniškim ustanovam nasploh

Ob zaključku TV dnevnika

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.10 in 10.00 Šola
- Čile, Trikotnik, Pomlad v sadovnjaku, Nemščina, Zagrebški solisti, Učenci pred kamero
- 11.00 Odhod štafete mladosti in proslava ob 30-letnici mladinskih delovnih brigad — prenos iz Brčkega
- 14.10 TV šola — ponovitve
- 17.25 Cvetlična pravljica — Animirane angleške barvne pravljice za najmlajše
- 17.40 F. BEVK: PESTRNA — II. del
- 18.05 Obzornik
- 18.25 MLADINA GRADI — film

1. aprila je obletnica mladinskih delovnih brigad, zato je ljubljanska TV namesto običajnega poljudnoznanstvenega filma v ta čas vtrstila edini kratki film Franceta Stiglica MLADINA GRADI, ki je dosegel v mednarodnem merilu velik uspeh

Koper — barvna

- 19.55 Otroški koticček
- 20.15 TV DNEVNIK
- 20.30 Trije fantje v spopadu z UFO, celovečerni film
- 22.00 Grappeggia show, zabavno - glasbena oddaja
- 22.30 Kosarka: finale, posnetek iz Zeneve
- Zagreb
- 11.00 Brčko — odhod štafete mladosti
- 17.45 Harmonikar in potepuh
- 18.45 Oddaja resne glasbe
- 19.15 Risanika
- 20.00 Gospodarski odnosi med Jugoslavijo in nevtrčnimi državami
- 20.50 Ciklus afroazijskih filmov

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Resna glasba; 19.10 Dopisovanje Savio-čop; 19.25 Program za najmlajše; 20.00 Sport; 20.35 «Dobrohotni godrnjač»; Goldonijeva komedija; 22.15 Glasba za lahko noč.

KOPER

- 6.30, 7.30, 13.30, 14.30, 17.30, 20.30 Poročila; 6.15 Jutranja glasba; 7.40 Jutranje poyevke 8.35 Glasbena galerija; 9.00 Folk glasba; 10.10 Oddaja za otroke; 10.45 Nasveti; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistični napotki; 14.35 Knjižna oddaja; 16.45 Iz opusa velikih mojstrov; 17.00 Tribuna mladih; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Mladizvajalci; 20.00 Večerno srečanje; 21.00 Solisti in ansambli.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Poyevke; 9.00 Vi in jaz; 11.00 Drugi zvok; 12.10 Četrti program; 14.05 Drobce satire; 15.30 Plošče za mladino; 17.05 Nadaljevalka; 17.25 Opera in komorna glasba;

19.30 Jazz; 20.20 Ponovno na spored; 21.15 Sindikalna tribuna; 22.30 Komorni koncert.

II. PROGRAM

- 7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 17.30, 22.30 Poročila; 7.45 Pevci lahke glasbe; 8.40 Kako in zakaj; 9.05 Pred nakupi; 9.55 Pesem za vsakogar; 10.35 Skupni program; 13.35 Plošče; 15.40 Glasbeno-govorni program; 17.50 Nove plošče; 21.29 Popoff; 22.50 Človek v noči.
- 7.00, 8.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Slovenska zborovska literatura; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 11.03 Uganite, pa vam zagramo po želji; 12.10 Predstavljam vam...; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 S pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Iz glasbenih sol; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 «Vrtljak»; 16.45 Jezikovni pogovori; 17.20 Iz opernega arhiva; 18.05 Naš gost; 18.35 Vedre melodije; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi; 21.00 Literarni večer; 21.40 Lepe melodije; 22.20 Slovenska poezija v pesmih na glas in spremljavo; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

Prejšnji četrtek so v PD «škamperle» odprli fotografsko razstavo «Škofja Loka z okolico». O tej temi je bilo tudi zanimivo predavanje škofjelčanov Marije Lavrinčeve in Jurija Svoljšaka s predvajanjem 260 diapozitivov. Na sliki predsednik društva Lojze Abram s škofjelškimi gosti

NOGOMET

V EVROPSKEM POKALU PRVAKOV

Po neodločenem izidu z Realom (1:1)

Bayern kandidat za vstop v finale

Španci nastopili z dokaj okrnjeno postavo - Strelca: Martinez in Müller

Real Madrid - Bayern 1:1 (1:1)

RAAL MADRID: Miguel Angel, Sol, Comacho, Benito, Delbosche, Rubigan, Amancio, Netzer, Santillana, Velasquez (Vitoria), Martinez (Guerini).

BAYERN MÜNCHEN: Maier, Hansen, Roth, Horstmann, Schwarzenbeck, Beckenbauer, Rummenigge, Duerbenberger, Müller, Hoeness, Kapellmann.

GLEDALCEV: 120.000.

STRELCI: v 10. min. Martinez (Ry) v 42. min. Müller (B).

SODNIK: Linnemayer (Avstrija).

Osnrednje srečanje vseh treh polfinalnih tekmovalcev v Madridu med domačim Realom in Bayernom iz Münchna se je zaključilo brez zmagovalca. Ekipi, ki sta zaradi prikazane igre razočarali nabit poln madridski stadion in milijone televizijskih gledalcev, sta začeli s predvideno taktiko. Španci so navadili na nasprotna vrata, čeprav so igrali v okrnjeni postavi, saj sta manjkala Breitner in Pirri (oba poškodovana). Že v 10. min. so tako domačini dosegli gol z Martinezom. Vse je kazalo, da bodo gostje doživeli hujši poraz. Kaj kmalu pa so Beckenbauer in tovariši uredili svoje vrste in so celo potisnili nasprotnika v svoj kazen prostor.

Nemški nogometaši so dosegli izenačenje dve minuti pred koncem igre polčasa. Srednji napadalec Müller je izkoristil zmedo nasprotne obrambe in tako dosegel dragoceno zadetek. V drugem polčasu ni prišlo do sprememb. Španci so izgubili medtem kar dva nogometaša zaradi poškodb (Velasqueza in Martineza), nogometaši Bayern pa so v glavnem igrali obrambno in brez težav dosegli to, kar so želeli: neodločen izid, s katerim so si praktično zagotovili vstop v finale.

KOŠARKA

V POKALU JUGOSLAVIJE

Rabotniški finalist

Veliko presenečenje v Skopju, kjer je Rabotnički v polfinalnem košarkarskem srečanju za pokal Jugoslavije premagal Jugoplastiko z 92:88 (44:42).

Rabotnički se bo tako v soboto v

ODBOJKA

V TOREK V TRSTU

Zelo koristni napotki trenerja prof. Krevsla

Zanimiv film z odbojarsko tematiko M. Šušteršiča

Okrogla miza s trenerjem jugoslovanske odbojarske reprezentacije Viktorjem Krevslom je odlična uspeha. Po tej novi poti strokovnega izpopolnjevanja bo potrebno v bodočnosti še nadaljevati. Torkov večer pa je dokaj jasno pokazal, da če vsi naši trenerji ubadajo z dokaj resnim in kompleksnim problemom — psihološke priprave naših športnikov in same motivacije.

Najbolj dolga in seveda zanimiva diskusija je potekala ravno o tej temi. Po drugi strani pa vsi naši trenerji, tako kot zna in ve iz svoje dolge kariere, prav glede tega bo potrebno v prihodnosti posvetiti največjo pozornost, saj imamo v Sloveniji ugodne strokovnjake, ki so dosegli že lepe uspehe v sami praksi.

Poleg te teme so seveda prišle na vrsto še druge glave vodenja treninga, obremenitve, vodenja same tekme, taktike, avtoгене treninga, ki postaja v svetu že nekaj vsakdanjega. Izredno pomembno pa je bilo to, da je Krevsl dokaj natančno povedal, kaj treba na samem treningu najbolj vaditi, ki je edini

ključ uspeha pri odbojki.

Po končani okrogli mizi, ki je trajala preko dve uri, je Mario Šušteršič zavrtel še zanimiv film z zadnjega evropskega prvenstva in kvalifikacijskega turnirja v Rimu.

G. F.

SMUČANJE

Zmaga De Chiese

SONDRIO, 31. — Na mednarodnem smučarskem tekmovanju v slalomu za moške so dosegli te izide:

1. P. De Chiese (It.) 98"40

2. D. Amplatz (It.) 98"84

3. B. Noecker (It.) 99"02

4. M. Brunner (Av.) 99"07

5. M. Bernardi (It.) 100"07

NAMIZNI TENIS

Jugoslavija evropski prvak

Na evropskem namiznoteniskem prvenstvu v Pragi je v ekipnem tekmovanju Jugoslavija osvojila prvo mesto.

V finalu je odpravila Švedsko z izidom 5:2.

Člani so bili: Bor, Kontovel in Polet.

Letošnje prvenstvo bo dokaj zanimivo, saj bo sodelovalo kar 15 ekip. To pa tudi dokazuje, da je košarka v naši pokrajini zelo priljubljena. Sezname udeležencev ekip:

SKUPINA A

Cral Calza Bloch, Dopolavoro Ferrario, Polisportiva San Sergio, Bor, Edera Milje, Grandi Motori, Barcolana in Scoglietto A.

SKUPINA B

POM - Polet (11.00 v Trzinu); Begliano - Kontovel (11.00 v Begliano); Grado - Scoglietto B. Počitek: AR CI Staranzano.

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukrepi proti Juventus

MILAN, 31. — Italijanska nogometna disciplina komisija je tudi tokrat težko ukrepala. Juventus je namreč diskvalificirala igrače za eno kolo in dosodila zmago Torino z 2:0. Opomin so dobili tudi Casio in Gentile (Juventus) ter

edko

V TOREK V TRSTU

Težki ukre

NADALJEVANJE PROCESA ZARADI ZLOČINOV V UNIČEVALNEM TABORIŠČU V RIŽARNI

VELIK KRVNI DAVEK SLOVENCEV V OSVOBODILNEM BOJU
V IZČRPNEM PRIKAZU GORIŠKEGA ODVETNIKA SANZINA

Surova fašistična represija - Odgovornosti tržaških kolaboracionistov - Vloga finančne
straže in Collottijeve tolpe - Kdo vse je vedel za zločine v taborišču pri Sv. Soboti

Če izvzamemo kratak zaključni po-
seg odveta Angela Kukanje, ki
je govoril med ponedeljkovo obra-
vavo, doslej v drugi fazi procesa
zaradi zločinov v Rižarni se ni
prišel do izraza ogromen krvni da-
vek, ki smo ga Slovenci plačali v
boju proti fašizmu in nacizmu. In
to je tudi razumljivo, saj te težave
naloge ne more opraviti nihče
drug kot mi sami, ki še danes ču-
timo na lastni koži posledice zlo-
činskega nasilja nad nami.

Odv. Peter Sanzin

Težko nalogo zgodovinsko-politič-
nega prikaza trpljenja in boja Slo-
vencev za svobodo si je prevzel go-
riški odvjetnik Peter Sanzin, ki je
včeraj v skoraj triurnem, zavzetem
in ognjevitnem posegu pojasnil sod-
nemu zboru, zakaj smo se Sloven-
ci tako odločno uprli najprej fašiz-
mu in nato nacizmu, ko sta nam
kratila celo pravico do obstoja, ko
sta nas hotela kot narodnostno skup-
nost zbrisati z zemlje. Obenem pa
je tudi dokazal, kako je bila zlo-
činska dejavnost nacističnega Ein-
satzkomanda le nadaljevanje Mus-
solinijeve politike raznarodovanja in
iztrebljanja Slovencev in Hrvatov, ki
so živeli v teh krajih.

Odv. Sanzin, ki zastopa kot pri-
zadete stranke preživele člane dru-
žine šlošar, je že v uvodu poudaril,
da se bo v svojem izjavljanju več-
krat skliceval ravno na tragedijo
te družine, simbol trpljenja in boja
Slovencev za svobodo. O družini sm-
v našem listu že obširno poročali
in pomanjkanje prostora nam ne do-
voljuje, da bi znova obnavljali to
tragedijo, poudariti pa gre vsekakor
dejstvo, da so bile v družini tri ge-
neracije, ki ponazarjajo tri faze na-
šega boja. Priletni ded, «star slo-
venski nacionalist», kot o njem pi-
še preiskovalni sodnik Serbo, je že
takoj po fašistični zasedbi Erkinov
in Istre okoli na lastni koži suro-
vo represijo Mussolinijeve Itelije,
njegovih sinovi in vnuki so se vklju-
čili v odporniško gibanje, zaradi če-
esar so bili tudi odgnani v Rižarno
in končno pravnik Marjan, ki je ko-
majda začel dojemati strahote naci-
stične represije in pomen osvobodil-
nega boja in ki je trinaestleten
umrl v Rižarni, ne da bi lahko oku-
sil sladkost svobode. Družina šlo-
sar predstavlja idealno vse t. rkin-
ce, ljudi, ki so se od vedno sočeli
z revščino, ki so bili prisiljeni iskati
dela v Trstu, ker jim domaća zemlja
ni dala dovolj kruha in ki so med
vojno nato skrivali meščane, ki so
pred vojno vihro in nasiljem oku-
patorja iskali zatočišče na poče-
želju. Ti ljudje so bili žrtve fašis-
tičnega nasilja in politike raznar-
dovanja, od kar je Italija zasedla
ta področja. Hitler in Mussolini
pred njim sta jih obsodila na smrt;
führer, ko je vztrajno šil v svoje
generale z ukazom «pomemite mi
to zemljo», duce pa v okviru svoje
politike prečiščevanja in bonifikac-
ije, na našo srečo nam ni ukinovo-
vito od njegovega nemškega zavez-
nika.

Samo kdor je to občutil na last-
ni koži lahko doume, kakšen zglo-
bi je raznarodovanje, kako človek zbu-
bi del sebe, del svoje duševnosti,
če mu oblast dovolje uporabo ma-
terierne jezika. Zgodovina je že ob-
sodila tako zločinsko ravnanje, ven-
dar pa ne smemo prezreti vseh teh
dejavstev, vsega tega trpljenja, če ho-

čemo razumeti tudi vzrok reakcije
slovenskega naroda. Za nas, za pri-
padnike slovenske narodnostne skup-
nosti so bili v fašistični Italiji po-
sebni bataljoni, bila so ustanovljena
v taborišču v Gonarsu in na Rabu in
tudi, naj vojaška sodišča ne sodijo
političnim nasprotnikom, s katerimi
bo že opravila policija. Poudariti
pa gre vsekakor, da je bila to že
ustaljena praksa, saj je med drugim
armadni general von Zigel, kot pi-
še v dnevniku svoje armade, udele-
ženo vse zajete partizane in njo-
ve sodelavce, pa naj so jih ujeli
med bitko ali ne. Kaže čelo, da so
tudi poveljniki najmanjših enot la-
hko odločali o življenju in smrti u-
jetnikov.

In eden od glavnih vodij teh ra-
cij je bil major Ernst Lerch, Glo-
bocnikova desna roka, proti kateri-
mu so 1972. leta sprožili sodni po-
stopek, ki je bil prekinjen po dveh
dneh obravnave in ki se še ni na-
daljeval. Po porazu se je Lerch u-
maknil na Korosko s svojim povelj-
nikom. Tu so ga za nekaj časa za-
prijeli, nakar je Lerch pobegnil in se
skrival v Trstu. Zelo zanimivo je
da je imel prav to mesto za najbolj
varno skritiše, kot je tudi zani-
mivo, da ga je na proces 1971. leta
brnil odv. Paul Messner, nekdanji
pravosodni minister v Adriatičes-
kem taborišču. Lerch pa ni bil samo
vodja racij, vezni člen med Rižarno
in sedežem varnostne službe SD na
Oberdanovem trgu, bil je tudi ve-
rojetnik protiverškega boja. «Zdi se
mi — je med drugim zapisal — da
se ne smemo več spuščati v čelne
spopade, v množične racije, ker i-
majjo partizani dobro obveščevalno
službo in se umaknejo skupno s
prebivalstvom pred našim prihodom.
Posluževati bi se morali majhnih,
zelo gibljivih enot 20 ali 25 mož, ki
bi lahko obkrožile vasi in obračuna-
le s partizani, preden bi se lahko u-
maknili.

Potem ko je opozoril javnega to-
žila na nujnost novega sodnega

postopka proti Lerchu, je odv. San-
zin prešel na drugo vprašanje svo-
jega posega in obširno razčlenil
problematično kolaboracionizma, zla-
sti še, ker, kot so poudarili tudi
zgodovinarji, bi brez kolaboracio-
nistov nacisti ne mogli obvladati za-
sedene Evrope. V Trstu pa je bil
problem še posebej občuten, saj
smo poleg domačih kolaboracioni-
stov imeli še tuje, Ukrajince in Ko-
zake, ki so jih nacisti «presadili» v
te kraje. Pri razčlenjevanju tega
vprašanja je odv. Sanzin začel z
obravnavo kolaboracionizma domi-
nantnih krogov, tržaške buržoazije
in s tem v zvezi omenil, da so ti
krogi ponudili okupatorju svojo po-
moč še preden jo je zahteval. Že
nekaj dni po prihodu nemških čet v
Trst se je namreč delegacija indu-
strijev odpravila na obisk k na-
menistniku gaulletherja Rainerja, mu
ponudila svoje sodelovanje in zah-
tevala jamstvo, da bo industrija la-
hko v vnaprej nemoteno obratovala.
Danes skušajo ti krogi prikazovati
svoje početje kot neke vrste pasivni
upor kot «zakonito odpornost», to
ni res, to je potrjevanje resnice,
kot tudi ne drži izgovor, da so se
odločili za sodelovanje, da bi rešili
tržaško prebivalstvo najhujšega. To
dokazuje med drugim dejstvo, da
je tržaška buržoazija prispevala
19.000.000 lir (tedanjših) za protipa-
rtizanske akcije v Brkinih, 5.000.000
lir za akcije v Istri in 14.000.000 lir
za akcije na Krasku, kot med dru-
gim izhaja iz poročila šefa partizan-
ske obveščevalne službe na tem po-
ročju Vičiča. Dodati pa gre prav
tako, da čeprav so Nemci formal-
no spoštovali italijansko suverenost
nad mestom, so imeli vsaj najvišji
predstavniki oblasti od prefekta do
župana svojega nemškega svetovale-
ca in njihovi odloki niso bili veljav-
ni, če jih «svetovalec» (dejanjski
je bil to gospodar) ni podpisal.

Kolaboracionizmu civilizost gre
dodati še vojaški kolaboracionizem.
Na tem področju so delovali šte-
vilne vojaške skupine od italijan-
skih «eskovskih» enot do «guardie ci-
viche», od fašistične milizije do ka-
barinjerjev, da o vlogi poveljnika
tržaških vojaških enot gre. Eposi-
ta sploh ne govorimo. Posebno vlog-
o pa je pri represiji na terenu in
pri racijah imela finančna straža,
ki je bila prava Atilova horda za
prebivalstvo območja na cesti Trst
— Reka. Naj s tem v zvezi omeni-
mo le poročnika Francesca Rollerja,
t. nesnega Walterjevega sodelavca
v Podgradju, ali ta istega visokega
častnika, dobrega Allersovega pri-
jatelja, ki je po vojni postal celo
podpoveljnik finančne straže.

V tem okviru tudi ni mogoče pre-
zreti vloge, ki jo je imel poseben
inspektorat Javne varnosti za Ju-
lijsko krajino. Let-a je bil ustanov-
ljen že junija 1942. leta za proti-
partizanski boj in njegove metode
se že spomladaj leta 1943 niso v ni-
čemer razlikovale od metod naci-
stičnega okupatorja. Požigi vasi,
streljanje talcev, ropanje živine, od-
gov prebivalstva so bili na dnev-
nem redu, tudi po 25. juliju, ko je
padel fašizem. Ta nit, ta kontinuita-
ta krvoločne represije Collottijeve
tolpe pred in po 8. septembra 1943.
leta je zelo značilna. «In žaljivo je
— je nadaljeval odvjetnik Sanzin —
da je italijanska vlada podelila naj-
hujšemu krvniku inspektorata, Gae-
tanu Collottiju bronasto kolajno za
hrabrost za neko njegovo akcijo v
Tolminu, še bolj žaljivo pa dejstvo,
da mu tega odlikovanja niso odvze-
li kljub večkratnim zahtevam de-
mokratične javnosti, kljub pozivom
parlamentarcev.» Odvjetnik je nato
prebral vlogo, ki jo je demokratski
poslanec Corrado Belci naslovil
notranjemu ministrstvu in v kateri
je dokumentiral Collottijevo grozo-
dejstvo, vlogo, gre poudariti, na ka-
tero po nekaj letih še ni dobil od-
govora. Kaj in kakšen je bil tržaški
kolaboracionizem pa najbolje ponaz-
orjuje dejstvo, da se je prvi po-
veljnik Rižarne, Gottlieb Hering v
pogovoru s svojimi gostji, preva-
jaljo Augusto Reiss zgražal nad
«marljivostjo» tukašnjih ovaduhov.

Sanzin je nato prešel na vpraša-
nje, kdo je vse vedel o tem, kaj
se dogajalo v Rižarni. Danes
skoraj vsi trdijo, da za uničevalno
vsem zajetim nasprotnikom,», raz-
glabljanju in dvomom pa je nare-
dil konec osebnosti Hitler, ko je
nec julija ukazal vojaškim sodi-
ščem, naj ne sodijo političnim jetni-
kom, ker da je to v izključni po-
stojnosti policije. Ta ukaz je bil po-
sledica dejstva, da so na Danskem
proglasili protestno splošno stavko,
ko je vojaško sodišče obsodilo na
smrt šest sabotežerjev. Muher je bil
tudi na razpolago kar pet let. Naloga
tudi ni bila lahka, saj je bilo samo
na reškem območju nad 6.000 banč-
nih tekočih računov anonimnih in
v Italiji si rabili niso mogli dova-
ljavati takega ravnanja kot na
Poljskem, kjer so enostavno zaple-
nili imetje Židov in Poljakov. Mo-
rali so najprej odkriti lastnika te-
kočega računa in šele nato zaple-
niti njegovo premoženje, da ne bi
izvalili odpora pri italijanskih zo-
veznikih z nediskriminiranim ple-
njenjem.

Končno je dr. Ferenc še orisal
vprašanje sodelstva v Adriatičes-
kem taborišču, vprašanje, ki je bilo
ob začetku procesa zelo nejasno in

žarna zbirno taborišče, od koder so
tudi gnali žide v nemška taborišča
smrti; dokazano je bilo tudi, da so
tamkaj ubili starejše in za delo ne-
spособne ljudi in jih tudi sežgali.
po mestu pa so se širile govorice o
množičnih pokolih in o sežiganju
njihovih trupel v krematorijski
peči.

Tega seveda odvjetnik ni navajal
iz ljubezni do polemike, pač pa da
bi osvetlil pasivnost mesta, ali vsaj
nekega dela mesta do Rižarne. Hitler
je moral prekiniti tako imenovano
akcijo evtanazija, ko je javno mne-
nje ježno vzrožilo in Rižarna bi mor-
da ne imela tako strahotnega obse-
ga kot ga je imela, če bi se Trst,
če bi oblasti dvignile svoj glas pro-
ti taborišču smrti.

Ob tem — je nadaljeval odvjetnik
— se moramo dotakniti zelo kočli-
vega vprašanja, kako se je vedla
cerkvena hierarhija. Bivši nadškof
Santini danes trdi, da ni vedel za
Rižarno, poudariti pa je treba, da
je bil med vojno v stiku s Cocceni-
jem in s Pagninijem in da se je ta
trojica — kot piše bivši prefekt —
periodično sestajala, da bi se po-
svetovala o političnem položaju v
mestu. Zatorej lahko domnevamo, da
kar je vedel eden so vedeli vsi tri-
je. In še: ko je Dante Stoini po-
slal ženi pismo, da je v Rižarni,
je bilo med drugimi v tem pismu tudi
ime Paola Retija, ki je prosil, naj
obvestijo škofa o njegovi aretaciji.
Lahko torej verjamejo škofovi trdi-
vi, da ni vedel za strahote taboriš-
ča pri Sv. Soboti?

Pri tem je predsednik prekinil od-
vjetnika, češ da je v svojem sporo-
čilu prejšnjega tedna že opozoril
stranke, da o odsotnih, da o tistih,
ki na procesu niso pričali ali niso
obtoženi, govorijo le, če vedo za
njihova morebitna kaznivá dejanja.
Odv. Sanzin mu je pojasnil, da nje-
gova kritika ni šla naskofu, da pa
je hotel tako utemeljiti, zakaj ne
soglasa s sklepom sodnega zbora, da
ni potrebno zasliševanje od Beari-
ja, nekakega vodje tiskovnega ura-
da tržaške škofije, ki je med dru-
gim imel seznam 40 žrtv Rižarne.
Dr. Maltese pa ga je zavrnil, da
bi v tem primeru njegova kritika
morala iti sodnemu zboru.

V zaključku svojega posega je odv.
Sanzin še skusil odgovoriti, zakaj
se proces vrši šele danes trideset
let po koncu vojne in pri tem opo-
zoril na vsa protislovja zavezniške
vojaške uprave in nato italijanske
vlade, ki sta med drugim večkrat
prezrli zahteve po odpravi fašistič-
nih zakonov. Zakaj pa je ta proces
potreben danes? Na to vprašanje je
odvjetnik Sanzin odgovoril kot že
včeraj prf. Kotoris: oziviljanje stra-
hot preteklosti naj bo tudi cepivo
proti fašističnemu in nacističnemu na-
silju v času, ko marčne sile spet
dvigajo glavo.

Pred Sanzinom je povzel besedo
odv. Branko Matejka, ki je uvodoma
orisal klj Vittoria Fonda, čigar svoje
ce zastopa kot prizadete stranke.
Nato je prešel na utemeljevanje, za-
kaj je po njegovem mnenju zgreše-
no razlikovanje žrtv Rižarne na
«medolžne» in na «krive» ter končno
poudaril, da so z zločini v Rižarni
in v vseh ostalih taboriških smrti na-
cisti kršili tudi naravno pravo.

Kot ostali zastopniki prizadetih
strank sta ob koncu svojih pogo-
vov tudi Sanzin in Matejka zahtevala
najstrožjo kazen za obožence in sim-
bolično odškodnino milijona lir.

Včerajšnji obravnavi je prisotno-
vala delegacija zveze italijanskih že-
na UDI, da bi s svojo prisotnostjo
dokazala, s kakšnim zanimanjem in
zavzetostjo tržaške ženske sledijo
procesu.

Proces se bo nadaljeval danes z
drugimi posegi zastopnikov prizadetih
strank.

VOJNIR TAVČAR
Razdejanemu Vietnamu
nočejo pomagati

MANILA, 31. — Danes se je za-
ključila konferenca svetovne zdrav-
stvene organizacije (OMS), na ka-
teri so predstavljal o potrebi
zdravstvene pomoči Vietnamu. Le-
tri od enajstih držav, ki so se je
udeležile, so se obvezale, da bodo
priskrbele na pomoč vietnamskem
ljudstvu v zdravstveno-higienskem
pogledu! Medtem ko so se predstavi-
niki OMS nadejali, da bodo države
udeležence konferencie prispevale
75 milijonov dolarjev za ob-
novo vietnamske zdravstvene služ-
be, je bilo v resnici nabranih komaj
244.000 dolarjev, in sicer so od tega
prispevali Filipini 6.000, Malezija
8.000 in Japonska 230.000 dolarjev.
Z druge strani je hanojski predstavi-
nik naglasil, da bi bilo potrebnih
za obnovo zdravstveno-higienske
službe nad milijardo dolarjev.

Omenjene konference se niso ude-
ležile Združene ameriške države,
češ da ne sodi tvojstva podpora
Vietnamcem v okvir ameriške zra-
nje politike...

MONTREAL, 31. — Štirje obro-
ženi možki so se danes polastili
oklopnega vozila za prevoz denarja
in dragocenosti ter iz njega odnesli
za okoli 700 milijonov lir gotovine.

S KONGRESA BOLGARSKE KOMUNISTIČNE PARTIJE

Odločitev o graditvi socialistične
družbe naj temelji na volji večine

Poudarjena želja po tesnejši povezavi s Sovjetsko zvezo
Značilen poseg predstavnika italijanskih komunistov

SOFIJA, 31. — Kongres KP Bol-
garije poteka v znamenju popolne
podpore dosedanjim usmeritvi bolgar-
ske partije. Obenem pa delegati
in tudi nekateri tuji gostje pouda-
rijo osebne zasluge, ki jih ima za to
Todor Živkov. V glavnem se bo,
kot kaže, taka politika nadaljevala
tudi v prihodnje. Predvsem pa pou-
darjajo odločnost, da se še tesneje
povežejo s Sovjetsko zvezo in dru-
gimi vzhodnoevropskimi socialistič-
nimi državami v tako imenovano
trdno skupnost socialističnih nar-
dov, kot so se izrazili tudi voditelji
vzhodnoevropskih partij, ki so bili
na kongresu.

Tako kot včeraj jugoslovanski
predstavniki Munir Meshović, je

danes tudi poslanec italijanske
partije in sekretariata Piero Pie-
ralli podčrtal potrebo, da izhaja
graditev socializma iz razmer in
potreb vsake posamezne družbe.
Naša partija si je priporila veliko
praktičnih in teoretičnih izkušenj,
kako je potrebno izgraditi sociali-
stično družbo v Italiji. Vsekakor
mora temeljiti odločitev o graditvi
socialistične družbe na volji večine.
Upoštevati je potrebno politični in
socialni pluralizem; za razvoj mora
biti demokratičen, pomeniti mora
okrepitev svobodnih ter ideolov.

Predstavniki italijanske partije se
je zavzel za mednarodno solidarnost
vseh protimperialističnih sil in de-
lavskega gibanja. Obenem je pove-

dal, da obstajajo v mednarodnem
komunističnem gibanju različni po-
gledi tudi o pomembnih vprašanjih.
O tem je potrebno razpravljati in
vzdušju prijateljstva in upoštevati
samostojnost vsake partije. Ta sta-
siška italijanske partije sicer niso
nova, vendar pa dejstvo, da jih
predstavniki dosledno ponavljajo
tudi na takšnih sestankih kot so
partijski kongresi vzhodnoevrop-
skih socialističnih držav, kaže, da
so trdno odločeni hoditi po samo-
stojni poti, da jim od tega ne
vztrajajo bolj ali manj odkrite kri-
like, ki pozivajo na boj proti levemu
in desnemu revizionizmu.

V zadnjem času, je za odnose
v mednarodnem komunističnem gi-
banju sploh značilno, da se zmeraj
več partij odloča za samostojno in
nacionalno politiko. Te preobrate
zdaj ni mogoče več enostavno ozna-
čiti kot posledico protisovjetizma
ali revizionizma. Samostojnost vsa-
ke partije in njena prvenstvena od-
govornost pred lastnim narodom in
lastnim delavskim razredom je
osnova, na kateri se lahko komu-
nisti resnično uveljavijo kot nacio-
nalna in odgovorna politična sila.
Čeprav samo posredno, se to spo-
znanje potrjuje tudi na kongresu
bolgarske komunistične partije.

Ludvik Škoberne

VESTI S KOPRSKEGA

SPLOŠNA PLOVBA
KREPI LADJEVJE

V Izoli slovesen sprejem «Vrhnike»
v navzočnosti Franceta Popita

IZOLA, 31. — V Izoli je danes
priprila predzadnja od petih rablje-
nih ladij, ki jih je Splošna plovba
lani kupila na Japonskem. Prvi obisk
«Vrhnike» v domovini so izkoristili
za slovesnost, ki so se je udeležili
predstavniki Cankarjevega rojstnega
mesta, med njimi tudi častni občan
vrhnik France Popit. Gostje so ob-
darovali posadko in si ogledali la-
dijske prostore. «Vrhnika» ima 18.500
ton nosilnosti in je prirejena za pre-
voz hlodovine. V izolsko ladjedol-
no «2. oktobra» je priplula iz za-
hodne Afrike in tu bodo preuredili
bivalne prostore za posadko. Piran-
ska Splošna plovba ima tako zdaj
že 24 ladij z nosilnostjo 352 tisoč ton.

POMEMBNA ŠOLSKA
PRIDOBITEV

KOPER, 31. — V Gračiču pri Ko-
pru je bila danes pomembna sloves-
nost, saj je začela z delom prva
celodnevna šola na otali. Prenovite-
vena dolo so stala 50 tisoč dinar-
jev, velik delež k tej vsoti pa so
prispevale delovne organizacije v ob-
čini. Na slovesnosti so predstavniki
šole in družbeno političnih organiza-
cij poudarili, da gre za novo obliko
šolskega dela, ko bodo mladi imeli
nogoče vs prilicnosti usposabljanja
za življenje in delo v socialistični
skupnosti.

OB 35-LETNICI OF

KOPER, 31. — Danes dopoldne je
bila v Kopru seja odbora za pro-
slave, ki deluje v okviru obalne kon-
ference socialistične zveze. Na seji
so se okvirno dogovorili o proslava-
vanju 35. obletnice ustanovitve o-
svobodilne fronte slovenskega naroda
in mednarodnega praznika dela. V ta
namen bo na predvečer 27. aprila
svetovna seja obalne konference so-

cialistične zveze, na kateri bodo po-
delili priznanja osvobodilne fronte,
slediti pa bo kulturni program. Tega
dne bodo tudi odprli razstavno delo-
vanja osvobodilne fronte v južnopri-
morskem območju, ki jo bo pripra-
vila Zveza združenj borcev. Prvega
maja pa bo tradicionalno prvo-
majo delavsko zborovanje na Socerbu,
na katerem bo govorila članica sve-
ta federacije Lidija Šentjurc. V ok-
viru občinskega praznika 15. maja
pa bodo organizirali srečanje aktiv-
stov osvobodilne fronte za območje
Južne Primorske in Istre v Gabro-
vici.

L. O.

Nov praznik
na Angleškem

LONDON, 31. — Od leta 1978 dalje
bodo v Veliki Britaniji imeli vsako
leto praznik več, in sicer bo ta po-
svečen delu. Ni pa rečeno, kakor so
poudarili v pristojnih angleških kro-
gih, da bodo ta praznik praznovali
ravno 1. maja. Minister za delo
Michael Foot je v tej zvezi dejal,
da bo omenjeni praznik tudi uradno
priznan šele po ožjem posvetovanju
med predstavniki vlade, sindikatov,
podjetnikov in bančnikov.

Libanonski konzul
v Kolumbiji ubit

BARRANQUILLA, 31. — Kolum-
bijska policija sporoča, da je bil
včeraj umorjen s strelji iz revolve-
ra libanonski konzul v Barranquilli
Rames Saade. Neznanci so ga ubili
na njegovem lastnem domu.

VIDEM, 31. — Preteklo noč so
neznanci, o katerih politični obra-
vnanosti bi seveda ne smelo biti
vredno, vdrl v upravo tukašnjega
sedeža komunistične stranke, kjer
so povzročili za okrog 6 milijonov
lir gmetne škodo.

TRŽAŠKI DNEVNIK

PSI ugodno ocenjuje
odobritev proračuna
nabrežinske občine

Pokrajinsko tajništvo PSI se je
te dni sestalo s predstavniki stranke
devinsko-nabrežinske sekcije.
Ob tej priložnosti so izdali skupno
poročilo, v katerem pozitivno oc-
enjuje odobritev občinskega pra-
računa, za katerega je glasoval tu-
di predstavnik Slovenske skupnosti,
medtem ko se je predstavnik PSDI
vzdržal. To je po mnenju sociali-
stične stranke ugodna posledica
politike demokratičnega sodelova-
nja, za katero se zavzema PSI
skupno s komunisti. Obenem pa po-
krajinsko tajništvo obžaluje dejstvo,
da tega sodelovanje ni sprejela
krščanska demokracija. Odobritev
proračuna omogoča vsekakor sedaj-
nji levčarski upravi, da lahko nade-
ljuje svoje delo v splošno korist
krajnegega prebivalstva. Socialisti
obenem z zadovoljstvom ugotov-
ljajo, da tudi tržaška PSDI začne-
nja spreminjati svoje poglede in
se opriema nove politike sodelo-
vanja.

● Pokrajinski sindikat upokojenecv
CGIL je posegel pri upravni komi-
siji ACEGAT v zvezi z njenim sk-
pom, da ponudi autobusne izkazi-
ce po nižnji ceni bivšim borcem iz
prve svetovne vojne v italijanski vo-
jski. Sindikat je opozoril, da gre pri
tem za hudo diskriminacijo od tistih
italijanskih državljanzov Trsta, ki so
morali takrat služiti v avstrijski vo-
jski. Tako so sklenili, da bodo tudi
tem bivšim borcem nudili za simbo-
lično ceno 1.000 lir izkaznico

VCERAJ JE NAJAVIL ODSTOP

Marchesich ni več
pokrajinski svetovalec

Giovanni Marchesich je zapustil
mesto svetovaleca v tržaškem pokra-
jinskem svetu. V pismu, ki ga je
poslal včeraj predsedniku pokrajine
dr. Zanettiju, je Marchesich ut-
emeljil sklep o odstopu zaradi preo-
bremenjenosti, saj je istočasno tudi
občinski svetovalec in tajnik indi-
pendentističnega gibanja.

OD DANES

Nov urnik brivskih
in frizerskih salonov

Z današnjim dnem bodo brivski
in frizerski saloni začeli delovati po
novem urniku, ki ga je določila ob-
činska uprava. Do uvedbe legalne
ure bo veljal zimski urnik, in sicer
od delavskih od 8.30 do 12.30 in
od 15.30 do 19.30, razen ob sredah,
ko bodo saloni zaprti ves dan. Edi-
ne izjeme so estetski saloni, ki bodo
obvezno zaprti ob sobotah. V polet-
nem urniku pa bodo saloni odprti
od delavskih od 8.30 do 12.30 in
od 16. do 20. ure. Obvezno bodo za-
prti ob sredah, estetski saloni pa ob
sobotah.

V odloku tržaškega župana, ki do-
loča nove urnike, so določene tudi
nekaterne izjeme. Saloni bodo lahko
odpr